

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tal-21 ta' Ottubru, 2010

Citazzjoni Numru. 928/2004

**Peter Sammut
Vs
Sullivan Maritime Limited**

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ipprezentata mill-attur fit-30 ta' Novembru, 2004, li *in forza* taghha, wara li ppremetta :

Illi l-attur kien xtara vettura tal-ghamla vann 'Ford Transit' di seconda mano, vettura tal-ghamla vann 'Ford Escort' di seconda mano u magna tal-'Ford' u xi 'spare parts' ohra minghand Philip Mizzi ili jiggestixxi s-socjeta' 'Arandale Motor Company' f'Cheshire, l-Ingilterra;

Illi l-attur kien xtara dawn il-vetturi u 'parts' bil-prezz komplessiv ta' sebat elef, seba' mija u hamsin lira Sterlina u dan kif jirrizulta mill-annessi dokumenti markati Doks. 'A' u 'B';

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-attur xtara dawn il-vetturi u 'parts' bl-iskop illi jbieghhom lil terzi f'Malta;

Illi l-attur regolarment jaghmel dan it-tip ta' negozju;

Illi l-attur inkariga lis-socjeta' konvenuta sabiex titrasporta dawn il-vetturi u 'parts' mill-Ingilterra lejn Malta u s-socjeta' konvenuta kienet accettat dan l-inkarigu;

Illi minkejja illi s-socjeta' konvenuta f'diversi okkazzjonijiet gharfet lill-konvenut illi dawn il-vetturi u 'parts' kienu waslu Malta, fir-realta' pero' dawn il-vetturi u 'parts' baqghu qatt ma waslu f'pajjizna, u dan minkejja t-trapass ta' diversi xhur mid-data meta l-attur kien inkariga lis-socjeta' konvenuta sabiex titrasportahom mill-Ingilterra lejn pajjizna;

Illi b'rizultat ta' dan il-fatt l-attur soffra danni ingenti konsistenti kemm fil-prezz minnu mhallas ghax-xiri u l-akkwist tal-imsemmija vetturi u 'parts' fis-somma ta' sebat elef, seba' mija u hamsin lira Sterlina, kif fuq imsemmi, u kif ukoll f'telf ta' qligh mill-bejgh tal-imsemmija vetturi u 'parts';

Illi effettivament l-attur diga kellu ftehim ghall-bejgh tal-vann tal-ghamla 'Ford Transit' lil certu Raymond Vella, kellu ftehim ghall-bejgh tal-vann tal-ghamla 'Ford Escort' lil certu Paul Ciantar u ftehim ghall-bejgh tal-magna tal-'Ford' lil certu Jean Paul Cortis;

Illi l-attur interpella lis-socjeta' konvenuta biex tersaq ghall-hlas tad-danni minnu sofferti izda din baqghet inadempjenti u ghalhekk kellha issir din il-kawza;

Talab lis-socjeta' konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. preva kull dikjarazzjoni ohra talvolta mehtiega u necessarja, tiddikjara illi s-socjeta' konvenuta hija responsabbli versu l-attur ghall-hlas ta' dawk id-danni sofferti mill-istess attur kif fuq imfisser;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. tillikwida d-danni kollha sofferti mill-attur kif fuq premiss; u

3. tikkundanna lis-socjeta' konvenuta sabiex thallas lill-attur dik is-somma in linea ta' danni kif likwidata minn din l-Onorabbli Qorti;

Bl-ispejjez kollha u bl-imghax legali mit-8 ta' Novembru, 2003 sad-data tal-hlas effettiv kontra s-socjeta' konvenuta minn issa ngunta ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta konvenuta, li *in forza* taghha hija eccepjet :

1. Illi t-talbiet tal-attur fil-konfront tal-esponenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez kontra tieghu peress illi s-socjeta' konvenuta esponenti ma ghandha ebda relazzjoni guridika mal-attur, stante illi hija qatt ma agixxiet f'isimha propju izda ghan-nom u bhala agent lokali ta' Atlantica S.p.A. di Navigazione ta' Via M. Campodisola 13-80133, Napoli, Italia, ghaldaqstant l-esponenti kif citata ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju;

2. Illi in subsiddju u minghajr pregudizzju ghall-premess illi l-esponenti mhix responsabbli ghad-danni reklamati mill-attur;

3. Illi in subsiddju u minghajr pregudizzju ghall-premess illi anke li kienu l-esponenti kellha tinzamm responsabbli ghad-danni reklamati mill-attur, ghandha tinzamm responsabbli biss skond il-limitazzjonijiet ta' responsabbilita kif stipulata fil-kuntratt ta' garr miftiehem bejn iz-zewg partijiet, u cioe' il-bill of lading, li jirregola t-trasport ta' din il-merkanzija;

4. Illi in subsiddju u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet l-ohra, it-talbiet tal-attur huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjes stante illi it-talbiet tal-attur huma preskritti bit-terminu annwali tal-Hague Rules u tal-Inciz 6 Artikolu 111 tal-Iskeda tal-Att dwar il-Garr ta' Merkanzija bil-Bahar (Kapitolu 140);

5. Salvi eccezzjonijiet ohra;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tas-socjeta' konvenuta;

Ikkunsidrat :

Illi xehed l-attur Peter Sammut u qal illi huwa kellu negozju ma certu Philip Mizzi illi kellu l-istabbiliment Arandale Motor Company f'Cheshire l-Ingilterra, u f'okkazzjoni minnhom kien ordna van Ford Transit second hand, vettura Ford Escort second hand kif ukoll xi spare parts, inkuz magna diesel. Huwa kien ordna dawn il-vanijiet u l-ispare parts u il-magna ghall-klijenti illi kellu u kellu bzonn ta' l-ispare parts urgentement sabiex jahdem bihom fix-xoghol tieghu ta' mekkanik. Peter Sammut kompli jixhed illi kellu ftehim mal-klijenti tieghu illi l-vetturi kellhom ikunu f'idejhom gimghatejn mid-data tal-konferma tal-ordni, izda peress illi l-vetturi qatt ma waslu Malta il-klijenti ma kienux sodisfatti, anzi kienu urtati ferm. L-attur xehed illi in-negozju kien isir billi icempel lil Philip Mizzi l-Ingilterra, jghidlu x'ghandu bzonn, huwa jghidlu x'kellu u f'liema kundizzjoni jinsabu, jilhqu ftehim, u Mizzi inizzel il-vetturi Southampton, fejn kienu jigu registrati ix-xatt u is-socjeta' Jaymar Freight Services Limited kienu jiehdu hsieb jghabbu il-vetturi fuq il-vapur lejn Salerno, l-Italja. L-attur xehed illi Jaymar Freight Services dejjem kienu jinfurmawh meta il-vetturi kienu jitghabbew, u f'dan il-kaz hekk gara. Sussegwentement Jaymar Freight Services kienu jinfurmawhom b'dokument li kien jintbaghat bil-posta. Peter Sammut xehed illi is-shipping agent taghom kienet is-socjeta' Sullivan Maritime Limited. Hu kien jaghmel l-ordni ghas-shipping magghom u Sullivan Maritime Limited kienu jgharrfuh meta il-merkanzija kienet tkun ser tasal Malta. F'dan il-kaz partikolari, ix-xhud ftakar li kienu ircevev l-ittra li l-merkanzija kienet tghabbiet mill-port ta' Southampton l-Ingilterra u kienu wkoll ircevev delivery note minghand is-socjeta' konvenuta. Huwa xehed illi meta kienu jircievu l-avviz mill-Ingilterra u x-xoghol ikun tghabba fuq il-vapur hu mill-ewwel kien javza lis-socjeta' konvenuta, imur l-ufficju tagghom, ihalli open cheque mas-Sur Manuel Portelli biex ikopri l-ispejjez tax-shipping u Manuel Portelli kien jaghti jew lilu jew inkella lil huh John Sammut id-dokumenti biex ikunu jistghu johorgu

il-vetturi mid-Dwana. Huma kienu juru dan id-dokument l-Ufficju tad-Dwana u jiehd u il-merkanzija.

Ix-xhud qal illi huwa kien hadem diversi drabi mas-socjeta' konvenuta illi kienet twassallu merkanzija bil-bahar u il-prassi dejjem kienet tkun l-istess. L-attur xehed illi l-vetturi kellhom jinzlu Malta mal-vapur Eurostar Valencia li kellu jasal Malta fit-28 ta' Novembru 2003. Dakinhar kien nizek ix-xatt, izda il-vetturi ma kienux instabu fuq il-vapur u ghalhekk mal-ewwel kien informa lil Manuel Portelli li kien qallu biex jiccekkja fuq il-vapur. Hu kien ghamel hekk izda il-vetturi ma kienux hemm. Kien anke iccekkja fix-sheds, izda lanqas hemmhekk ma kienu. Ix-xhud qal illi kien rega kellem lil Manuel Portelli billi mar personalment l-ufficju tieghu, Portelli kien cempel l-Italja quddiemu stess. Portelli kien tkellem bit-Taljan u ix-xhud ma jifhimx b'dik il-lingwa, izda Portelli spjegalu li kienu infurmawh li l-vetturi ma kienux tghabbew minn Salerno izda baqghu fuq ix-xatt, u kien assigurah illi l-merkanzija kellha tasal mal-vapur li jmiss il-gimgha ta' wara, ghaliex ma kienitx tghabbiet bi zball. Peter Sammut kompli jixhed illi huwa kellu isiefer l-Ingilterra minhabba ragunijiet ta' sahha u dam hemmhekk madwar xahrejn u nofs, izda kien halla kollox f'idejn huh John Sammut, li kien qallu illi l-vetturi baqghu qatt ma waslu Malta. Huh kien qallu li kien jiccekkja ix-xatt kull gimgha, izda il-vetturi qatt ma wasslu. F'okkazzjoni minnhom, ix-xhud xehed illi Manuel Portelli kien qallu li l-vetturi kien rahom il-lock up tad-Dwana f'Tunez u darba ohra kien qallu li l-vetturi kienu tghabbew fuq xi vapur iehor bi zball. Sussegwentement, impjegat tas-socjeta' konvenuta kien qal lil huh illi hu u l-attur kien jaqbilhom jibghatu ittra b'avukat, u hekk kienu ghamlu. Is-socjeta' konvenuta ma kienitx cahdet illi kellhom ihallsu id-danni, izda il-kumpens li kienet offriet li thallas ma kienitx accettabbli ghal-attur illi ghalhekk istitwixxa din il-kawza.

Illi xehed ukoll John Sammut u qal illi jahdem ma huh, l-attur Peter Sammut. Huwa ikkonferma id-dikjarazzjoni guramentata illi hemm mac-citazzjoni, kif ukoll l-affidavit ta' Peter Sammut, u zied ighid illi kull nhar ta' Gimgha kien jinzek ix-xatt jistenna il-vapur diehel bil-merkanzija, peress

illi Manuel Portelli li kien jahdem mas-socjeta' konvenuta, kien icempillu u jinfurmah illi l-merkanzija kienet ser tasal, izda dejjem kien imur ghalxejn ghaliex il-vetturi baqghu qatt ma gew Malta. Huwa xehed illi baqa' jippressa lil Manuel Portelli u Manuel Portelli stess issuggerhielu li jibghat ittra bl-avukat ghaliex ma kienx jaf x'gara mill-vetturi u mill-ispere parts.

Illi xehed Raymond Vella u qal illi huwa kien klijent ta' l-attur u illi kien ordna van tal-ghamla transit minghand l-attur. Huwa xehed illi l-van kellu jasal sal-ahhar tas-sena 2003, izda minkejja il-fatt li kien avvicina lil Peter Sammut u lil huh John Sammut peress illi kellu bzonn il-van urgentement, Peter Sammut kien ighidlu li kien qieghed jikkuntattja lil Sullivan Maritime Limited, is-socjeta' li kellha iggiblu l-van minn barra minn Malta. Ghall-habta ta' Frar 2004, Peter Sammut kien qallu li ta' Sullivan kien infurmah li l-vannijiet kienu insterqu mill-Italja u ghalhekk il-van tieghu ma kienx ser jasal Malta.

Illi xehed Paul Ciantar u qal illi l-attur huwa il-mekkanik tal-fiducja tieghu. Huwa xehed illi ghall-habta ta' Ottubru, Novembru 2003 kien avvicina lill-attur u talbu igiblu van tal-ghamla Ford Escort minn barra mill-aktar fis possibli. Kien ftiehem mal-attur li l-van kellu jasal mhux aktar tard mill-ahhar ta' Novembru, bidu ta' Dicembru 2003. L-attur ghalhekk kien ordnal u ftehm fuq il-prezz. Paul Ciantar xehed illi darba minnhom l-attur kien cempel lil certu Manuel illi jahdem mas-Sullivan Maritime Limited quddiemu stess, u dan kien gablu xi skuza dwar il-van. Darba ohra, ix-xhud kellem lil Peter Sammut dwar il-van, dan kien iccekkjal u qallu illi ta' Sullivan gieli kienu jghidulu mod u gieli kienu jghidulu mod iehor, izda il-van illi hu kien ordna baqa' qatt ma wasal Malta. Ix-xhud qal illi dam jistenna madwar erba' xhur, izda il-van ma wasal qatt u ghalhekk baqa ma xtrahx.

Illi l-attur esebixxa dokumenti fis-sens illi huwa effettivament kien ftiehem mas-socjeta' Arandale Motor Company ta' l-Inghilterra fis-sens illi kellu jixtri minghand din is-socjeta' estera Van Ford Transit u Van Escort Diesel. L-attur esebixxa ukoll il-bill of lading relattiv, in-

notice of arrival tal-merkanzija ordnata mill-attur, kif ukoll fax message mibghut mis-socjeta' Sullivan Maritime Limited datata 10 ta' Dicembru 2003, fis-sens illi l-merkanzija kienet thalliet fil-port ta' Salerno l-Italja u ma kienitx tghabbiet fuq il-bastiment. L-attur esebixxa wkoll ittra mibghuta lill-avukat difensur tieghu lis-socjeta' konvenuta datata 20 ta' Mejju 2004, fis-sens illi is-socjeta' Grimaldi Naples kienet disposta thallsu is-somma ta' mhux aktar minn tlett elef seba mija u tnax il-lira punt disgha u sebghin sterlina (£3,712.79).

Ikkunsidrat :

Illi xehed Emanuel Portelli u qal illi huwa jahdem mas-socjeta' konvenuta bhala operations manager u li kien jaf lill-attur bhala klijent tieghu bejn hames u sitt snin u anke iktar. Huwa xehed illi l-attur jimporta makkinarju second hand mill-Inghilterra u peress illi s-socjeta' konvenuta topera servizz fil-gimgha minn Southampton l-Inghilterra, l-attur kien juza is-servizzi taghom regolarment. Portelli xehed illi meta kien iccempillu l-attur u jghidlu li xtara xi ingenji, hu kien jaghmel l-arrangamenti tramite l-forwarder l-Inghilterra u ix-Shipping Line. L-attur kien jaghtih il-booking tal-merkanzija li kien ikun xtara bir-registration number peress illi hafna drabi kienu jkunu vetturi u ix-xhud kien jiehu hsieb ix-shipping. Huwa qal illi xogholu kien agent tal-linja u ma kellu l-ebda responsabbilita ghaliex imkien ma kien jidhol xi "commitment". Portelli xehed illi kien jibghat lill-attur notice of arrival meta ix-xoghol ikun gej Malta. Dwar il-hlas meta ix-xoghol kien jigi Malta il-haddiema tal-port kienu ikejluk u l-attur kien ihalli cheque lix-xhud illi kien jistenna il-feedback minghand il-Port Workers. Din il-prassi kien ghazilha l-attur illi kien igiblu cheque wara li jircievi n-notice of arrival, fis-sens illi ix-xoghol ikun ser jasal l-ghada. Ix-xhud qal illi l-konsenja mertu ta' din il-kawza kienet tikkonsisti f'zewg vetturi u xi spare parts Kienu infurmaw lill-attur bin-notice of arrival u qalulu li l-vapur kellu jasal Malta fit-28 ta' Novembru 2003. Is-socjeta' konvenuta kienet irceviet cheque, izda ma sarrfitux. Ma hargux invoice peress illi l-vapur baqa ma wasalx bil-merkanzija. Ix-xhud ftakar illi f'dan il-kaz l-attur kien mar ghand is-socjeta' konvenuta bic-cheque u ha id-

delivery order, u il-ftehim kien illi l-attur kellu jmur fejn kellu jirmonka l-vapur, ghaliex f'kaz ta' oggetti second hand kien il-klijent stess li kien jmur biex ihott ix-xoghol. Fit-28 ta' Novembru 2003, l-attur kien cempillu u qallu illi ma kienux sabu ix-xoghol u hu kien qallu li kien ser jiccekkja mat-transportation port ta' Salerno u irrizultalu illi x-xoghol kien baqa l-art Salerno u kellu jitghabba mal-vapur li jmiss. Il-vapur ta' wara kellu jasal il-gimgha ta' wara, izda il-merkanzija baqghet ma gietx. L-attur kien rega mar ghand is-socjeta' konvenuta, kienu cemplu Salerno u il-korrispondenti tax-xhud f' Salerno l-Italja bdew jithassbu fis-sens illi x-xoghol setgha intbaghat f'xi destinazzjoni ohra. Wara xi sitt xhur, il-merkanzija giet dikjarata mitlufa u xi zmien wara ix-xhud kien qal lill-attur sabiex jikteb permezz ta' l-avukat tieghu. Huwa xehed illi l-attur qatt ma iffirma kuntratt mas-socjeta' konvenuta.

Ikkunsidrat :

Illi xehed Emanuel Portelli, din id-darba permezz ta' affidavit, u qal illi meta x-xoghol kien ikun gej minn Southampton lejn Malta it-tragitt kellu isir minn Southampton ghal Salerno l-Italja u sussegwentement il-merkanzija kienet titghabba fuq vapur iehor ta' l-istess principal u cioe' is-socjeta' estera Atlantica S.p.A. di Navigazione, u kienet tingieb minn Salerno lejn Malta. Huwa xehed illi l-principali tagghom kienu infurmawhom illi l-merkanzija kienet ipprospettata li tasal Malta fit-28 ta' Novembru 2003, u meta il-merkanzija ma waslitx, hu kien ikkomunika mal-Ufficju tal-Principal tagghom f' Salerno, izda dawn ma setghux jghidulu fejn kienet tinsab il-merkanzija. Hu kien izomm lill-attur infurmat bil-komunikazzjoni kollha illi kien ikollu mal-principali tagghom, u fl-assenza ta' l-attur, kien jinforma lil huh John Sammut. Ix-xhud qal illi kienu talbu lill-attur u lill-avukat tieghu kemm bil-fomm, kif ukoll permezz ta' korrispondenza, sabiex jibghatulhom id-dokumentazzjoni relattiva, umbaghad huma jghadduha lill-principali tagghom f'Napli. Il-merkanzija baqghet ma gietx Malta u il-principali tas-socjeta' konvenuta kienu infurmawhom li l-merkanzija ma setghetx tigi rintraccata peress li ghaddew diversi xhur, u ai termini tal-polza ta' karigu il-merkanzija

Kopja Informali ta' Sentenza

giet ikkwalifikata bhala mitlufa. Ghalhekk f'isem il-principal taghhom, is-socjeta' konvenuta kienet ghamlet offerta ta' kumpens lill-attur, minghajr pregudizzju, fl-ammont ta' tlett elef seba mija u tnax il-lira sterlina u disgha u sebghin cents (£3,712.79) u dan ai termini tal-kundizzjonijiet tal-polza ta' karigu relattiva, partikolarment il-kundizzjonijiet enumerati 20 u 21, izda l-attur ma kienx accetta din l-offerta.

Illi xehed ukoll Marco Spiteri, Direttur mas-socjeta' konvenuta, u ikkonferma illi sa minn mindu giet registrata sal-lum, is-socjeta' konvenuta Sullivan Maritime Limited la qatt kellha vapuri taghha u lanqas qatt ma garret merkanzija f'isimha, izda dejjem agixxiet unikament ghan-nom u fil-kapacita taghha ta' agent tal-principal esteru Atlantica S.p.A di Navigazione. Huwa xehed illi ma kienx kellew lill-attur dwar dan il-kaz, izda kien jaf illi fl-ahhar tas-sena 2003 kien hemm problema, peress illi l-merkanzija li kien ordna l-attur ma kienitx waslet Malta u finalment il-principali taghhom kienu qalulhom illi din ma setghetx tigi rintraccjata. Ghalhekk, fuq istruzzjonijiet tal-principali taghhom, kienu ghamlu offerta ghan-nom taghhom lill-attur skond il-limitazzjonijiet fil-polza ta' karigu, izda l-attur ma kienx accetta din l-offerta.

Illi l-Qorti rat ix-xhieda kollha li ingabret;

Rat id-dokumenti kollha li gew esebiti, il-provi illi gew prodotti u l-atti ta' dan il-procediment;

Rat illi minkejja l-fatt illi l-partijiet inghataw il-fakulta jipprezentaw nota ta' sottomissjonijiet dan ma ghamluhx.

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti ser tikkunsidrat fl-ewwel lok ir-raba eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta fis-sens illi it-talbiet tal-attur huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjes, stante illi it-talbiet tal-attur huma preskritti bit-terminu annwali tal-Hague Rules u tal-Inciz 6 Artikolu 111

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-Iskeda tal-Att dwar il-Garr ta' Merkanzija bil-Bahar, Kap. 140 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-paragrafu 6 ta' l-Artikolu 111 tal-iskeda tal-Att dwar il-Garr ta' Merkanzija bil-Bahar Kap. 140 jghid hekk :

“In any event the carrier and the ship shall be discharged from all liability in respect of loss or damage unless suit is brought within one year after delivery of the goods or the date when the goods should have been delivered.”

Illi l-merkanzija messha waslet Malta fit-28 ta' Novembru 2003 (vide fol. 61 tal-process) u il-kawza giet ipprezentata mill-attur fit-30 ta' Novembru 2004, jumejn wara l-gheluq tal-perjodu preskrittiv ta' sena.

Illi huwa principju assodat fil-gurisprudenza nostrana illi t-terminu ta' tnax il-xahar imsemmi fil- paragrafu 6 ta' l-Artikolu 111 tal-iskeda imsemmija, huwa terminu perentorju jew ta' dekadenza. (Vide sentenza tal-Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet The Cargo Handling Company Ltd. vs Messrs John Abela Limited tas-7 ta' Lulju, 2003 u sentenza tal-Qorti tal-Kummerc fil-kawza fl-ismijiet ismijiet Dr. E. Fenech Adami noe vs Kurunell E. Gatt tat-23 ta' Novembru 1970, kif ukoll sentenza tal-Qorti tal-Kummerc fil-kawza fl-ismijiet Avukat Dottor Philip Bianchi nomine vs Albert Mizzi et noe tas-6 ta' Marzu 1978.)

Illi kif enuncjat fid-decizjoni fil-kawza fl-ismijiet Giuseppe Sammut vs Notaro Edoardo Pellegrini Petit, Appell Civili, sentenza tas-16 ta' Jannar 1920 (Vol XXIV pl p276):

“quando la legge stabilisce un termine entro cui un atto si deve compiere, quel termine, anzicche di prescrizione, e' termine di decadenza, nel senso che, decorso quel termine, quell'atto non sarebbe piu`ammissibile. La dottrine pone il criterio distintivo in cio` che, se la disposizione che assegna un termine per l'esperimento d'un diritto non dica espressamente che si tratta di prescrizione, o non abbia i caratteri di questa, si trattera` di una decadenza”.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi dan it-terminu ta' sena stabbilit mill-Ligi huwa intiz sabiex jehles lill-carrier jew lill-agent tieghu minn kull riskju ta' proceduri, u jekk l-azzjoni mit-terz ma ssirx fiz-zmien imsemmi ta' tnax il-xahar, l-azzjoni ma tistax titressaq.

Illi ghal dak illi jirrigwarda il-bill of lading l-awturi Chorley & Giles, fil-ktieb "Shipping Law" (8th. Edition – Pitman) jghidu hekk dwar il-bill of lading f'pagna 249 :

"It should be noticed that the bill of lading is only evidence of the contract between shipowner and shipper, not the contract itself. Additional terms may be incorporated from the charterparty, from advertisements and similar notices, or even from moral evidence that they were agreed. Moreover, terms actually contained in the bill of lading may be varied orally, and such variations are enforceable. All this, however, applies only between the immediate parties to the contract, carrier and shipper. Third parties, such as consignees or their assignees, who acquire rights by way of endorsement of the bills of lading, are entitled and required to assume that it contains within its four corners either all the terms of the contract or at any rate references to other documents where such terms may be found".

Ikkunsidrat :

Illi kif il-Qorti kellha diga okkazjoni illi tesprimi aktar 'il fuq f'dan il-gudikat, fil-gurisprudenza nostrana it-terminu ta' tnax il-xahar huwa wiehed ta' dekadenza. Il-Qorti rat illi l-merkanzija in kwistjoni kellha tasal Malta fit-28 ta' Novembru 2003, izda l-attur ipprezenta il-kawza odjerna fit-30 ta' Novembru 2004, u cioe' jumejn wara illi skada it-terminu ta' dekadenza tal-Hague Rules u tal-inciz 6 Artikolu 111 tal-Iskeda tal-Att dwar il-garr ta' merkanzija bil-bahar, Kapitolu 140.

Ghaldaqstant, u ghar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti qeghda taqta u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt illi tilqa ir-raba eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta, tichad it-talbiet kollha attrici peress illi huma preskritti. Bl-ispejjez kontra l-attur.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----